

Kuntaliiton työllisyystutka

1/2026

Kuntaliiton työllisyystutka on uusi, säännöllisesti päivittyvä aineisto, joka tarjoaa tietoa kuntien työllisyyspalveluiden järjestämisestä, taloudesta ja analytiikasta. Se kuvaa sekä palveluiden järjestämisen nykytilaa että suuntaa katsetta tulevaan. Työllisyystutka sisältää Kuntaliiton asiantuntijoiden arvioita.

www.kuntaliitto.fi/tyollisyystutka

Ensimmäinen vuosi takana - miten järjestämisessä on onnistuttu ja miltä kentällä näyttää juuri nyt?

Kehittämispäällikkö Erja Lindberg ja työllisyysasiantuntija Lassi Puonti

Tavoitteet vuosille 2025–2027

Valtioneuvosto vahvistaa työ- ja elinkeinoministeriön esittelystä hallituskausittain työllisyyden edistämisen valtakunnalliset tavoitteet.

Työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa säädetään, että valtakunnallisissa tavoitteissa voidaan määrittää paikallistasolla esimerkiksi: **työvoimapalveluiden toteutumisen, vaikuttavuuden, osaavan työvoiman saatavuudelle, palvelujen yhteensovittamisen ja kielellisten oikeuksien turvaamiseksi, sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi.**

Tavoitteet ovat **strategisen tason** tavoitteita, jotka eivät määritä keinoja vaan mihin suuntaan työvoimapalveluja pitää kehittää.

Valtioneuvoston vahvisti 19.12.2024 ensimmäiset työvoimapalvelujen järjestämisestä annetun lain mukaiset tavoitteet. Työllisyyden edistäminen valtakunnalliset tavoitteet vuosille 2025–2027 ovat:

Työllisyysalue kriteerit

- työvoiman määrä 20 000
- maantieteellinen yhteys

45 työllisyysaluetta

39 vastuukuntamallilla

4 järjestää itse

2 kuntayhtymämallilla

Työllisyysalueet aloittivat haastavassa työmarkkinatilanteessa

- Uudistus käynnistyi suhdannetilanteessa, jossa työttömyys on kasvussa ja työmarkkinoiden vilkastuminen on antanut odottaa itseään

Keskeiset haasteet aloituksessa

- Kunnat kantavat aiempaa suuremman taloudellisen vastuun työttömyysturvan rahoituksesta ja kunnat ovat joutuneet varautumaan odotettua suurempiin menoihin heti alusta alkaen.

Näkymät eteenpäin

- Työllisyyden on ennustettu kääntyvän kasvuun vielä vuoden 2026 aikana.
- Uudistuksen onnistumista mitataan sillä, kuinka tehokkaasti uudet alueet pystyvät yhdistämään paikallisen elinkeinopolitiikan ja työllisyyspalvelut.

Työllisyyskatsaus

KUNTALIITON
TYÖLLISYYSTUTKA

TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT JA AVOIMET TYÖPAIKAT MAAKUNNITTAIN 2026 HELMIKUUN LOPUSSA
KOKO MAA

Maakunta	Työvoima	Työttömät työnhakijat				Alle 20- vuotiaat	Alle 25- vuotiaat	Yli 50- vuotiaat	Pitkäaik. työttömät	Vamm. ja pitkäaik. sairaat	Avoimet työ- paikat
		Osuus-% työvoimasta	Yhteensä	Miehet	Naiset						
Uusimaa	938 836	12,5	117 631	64 997	52 580	2 421	11 578	38 991	53 560	10 491	10 810
Varsinais-Suomi	241 222	11,9	28 765	16 375	12 377	743	3 513	9 620	11 583	3 218	3 096
Satakunta	96 672	11,9	11 548	6 898	4 644	438	1 616	4 279	3 939	1 587	1 736
Kanta-Häme	78 852	11,7	9 261	5 421	3 835	279	1 131	3 616	3 584	1 473	1 066
Pirkanmaa	270 005	13,7	36 857	20 262	16 580	969	4 893	11 409	13 433	4 984	3 607
Päijät-Häme	93 289	15,9	14 828	8 716	6 107	373	1 800	5 678	6 322	2 106	1 184
Kymenlaakso	70 664	15,1	10 681	6 447	4 230	297	1 290	4 352	4 144	1 163	1 033
Etelä-Karjala	55 692	14,5	8 072	4 788	3 280	253	1 076	3 106	2 277	597	541
Etelä-Savo	55 895	13,0	7 271	4 460	2 805	242	892	2 979	2 564	1 068	1 424
Pohjois-Savo	114 488	13,5	15 437	9 676	5 760	461	2 190	5 376	6 050	1 833	1 834
Pohjois-Karjala	71 986	15,4	11 112	6 801	4 301	316	1 426	4 213	4 767	1 322	926
Keski-Suomi	127 506	15,6	19 859	11 695	8 161	656	2 862	6 501	7 778	2 038	1 488
Etelä-Pohjanmaa	86 397	9,8	8 488	5 063	3 423	283	1 295	2 974	2 528	1 308	1 472
Pohjanmaa	86 013	7,4	6 378	3 531	2 845	175	751	2 194	2 074	830	1 196
Keski-Pohjanmaa	30 858	10,1	3 111	1 755	1 353	145	522	1 007	1 009	380	954
Pohjois-Pohjanmaa	196 999	13,2	26 055	15 600	10 447	983	4 209	8 039	10 335	3 261	2 855
Kainuu	30 352	11,8	3 579	2 271	1 306	121	477	1 472	1 044	571	656
Lappi	82 496	9,9	8 183	5 256	2 922	206	933	3 267	2 545	1 138	3 372
Ahvenanmaa	15 374	5,6	863	491	370	32	106	284	268	45	340
Joustava	0	0	0	0	0	12 903
Ulkomaa	0	0,0	34	28	6	0	0	13	29	...	212
Tuntematon	0	0	0	0	0	...	0	6 067
Yhteensä	2 743 596	12,7	348 015	200 532	147 333	9 394	42 561	119 370	139 835	39 414	58 772

Koko maa

Työttömät työnhakijat

348 015

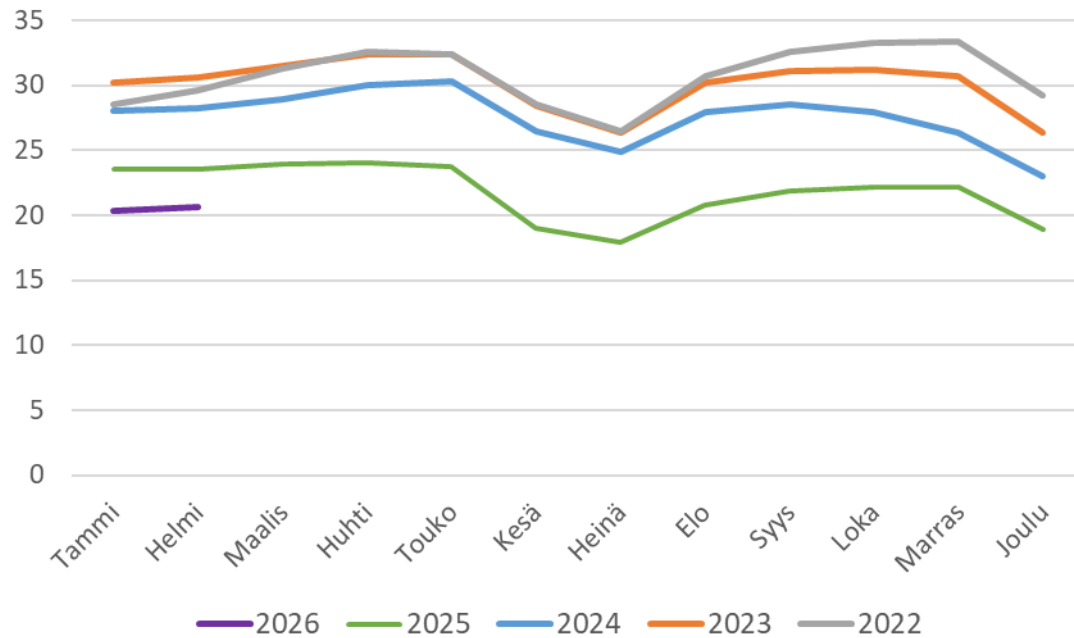
Avoimet työpaikat

58 772

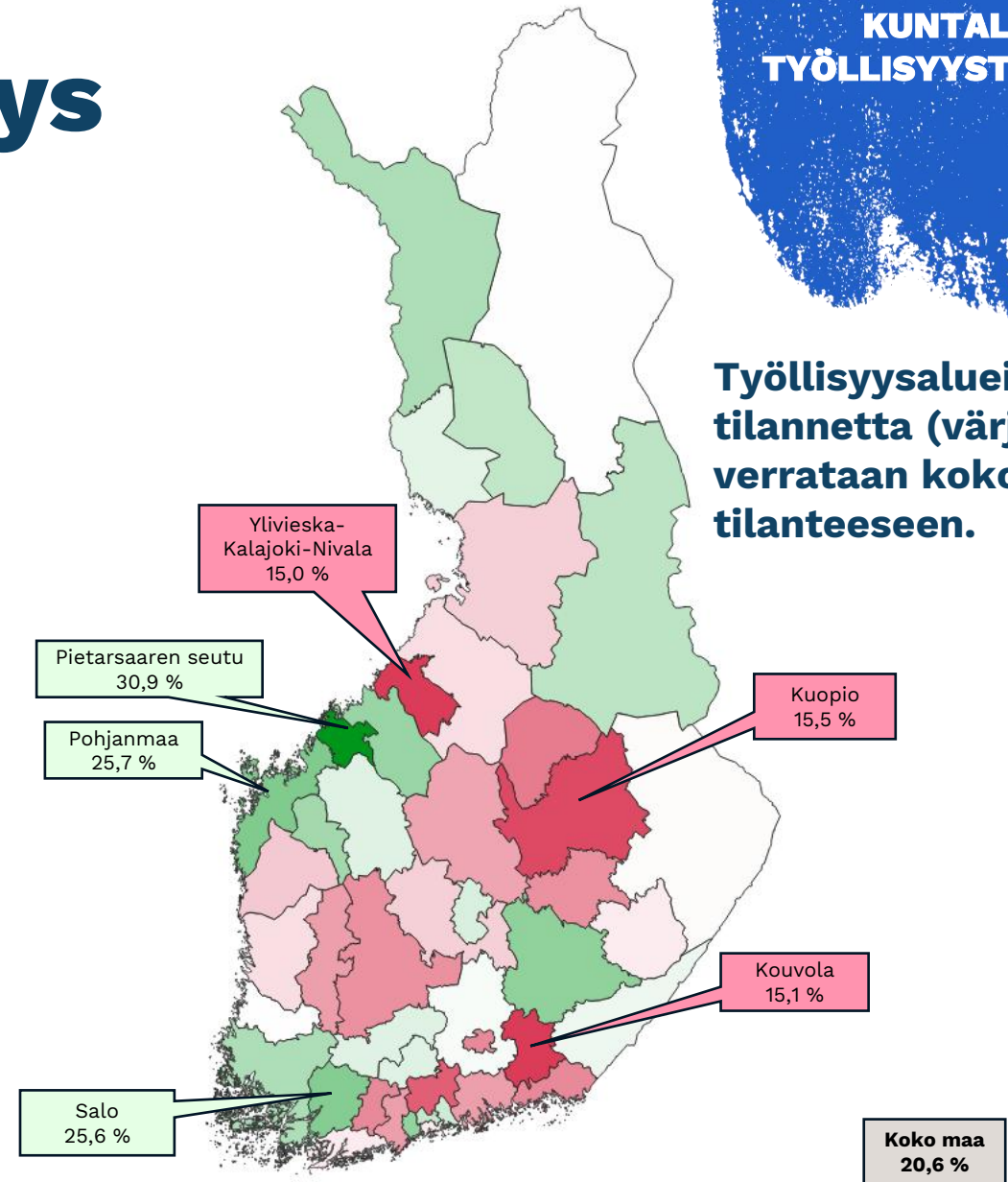
Aktivointiasteen kehitys

Aktivointiasteen kehitys, koko maa

2/2026 tilanteessa:
muutos 12 kk = **-2,9 %-yksikköä**
muutos 1 kk = **+0,3 %-yksikköä**

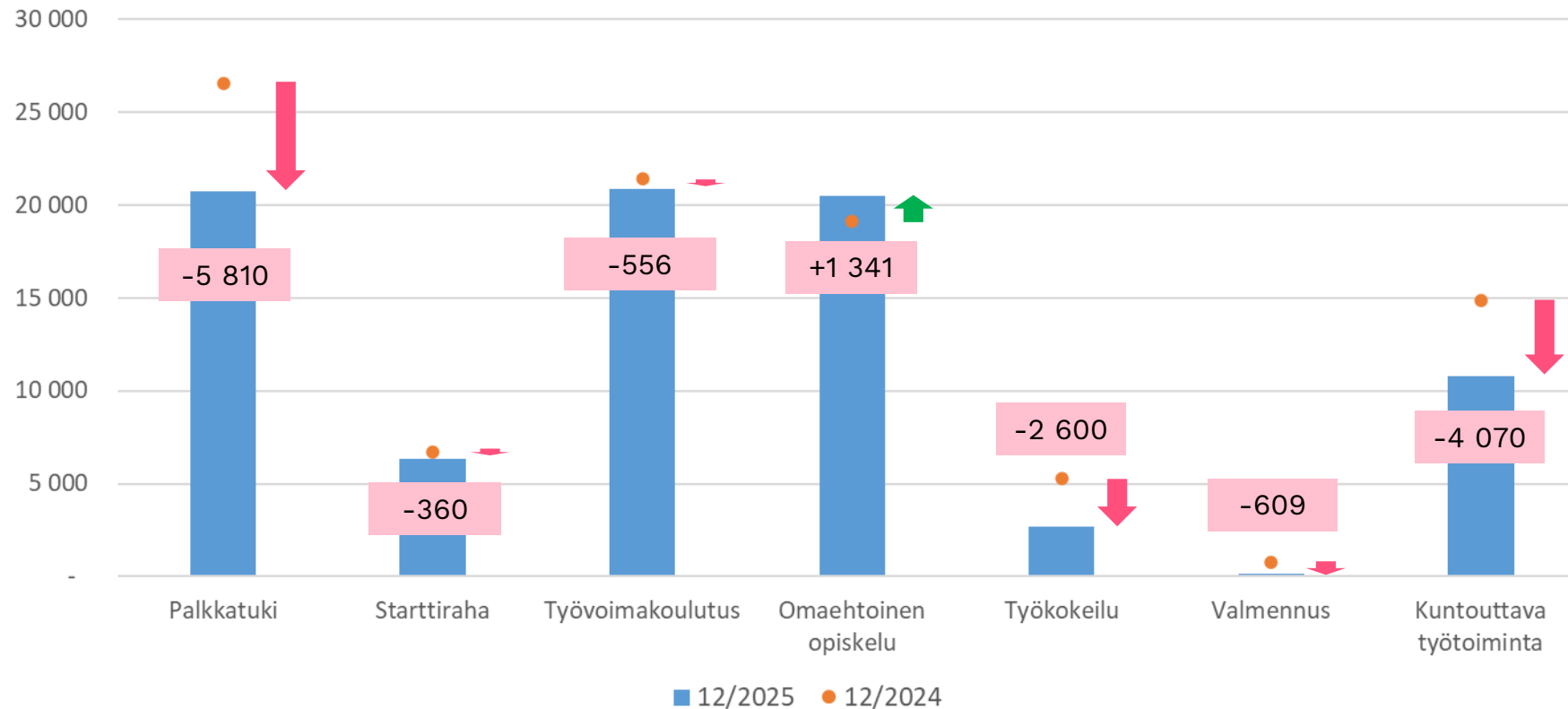
Työllisyysalueiden tilannetta (värjäys) verrataan koko maan tilanteeseen.

Aktivointiaste (palveluissa olevien määrän osuus laajasta työttömyydestä) työllisyysalueittain 2/2026, %

Lakisääteisten palveluiden kehitys

Palveluissa olevien määrien kehitys vuoden takaiseen 12/2025, koko maa

Viimeisin muutos palveluissa:
(2/2026)

	Muutos 1 kk
Palkkatuki	+122
Starttiraha	-142
Työvoimakoulutus	+999
Omaehtoinen opiskelu	+197
Työkokeilu	+338
Valmennus	+169
Kuntouttava työtoiminta	-17

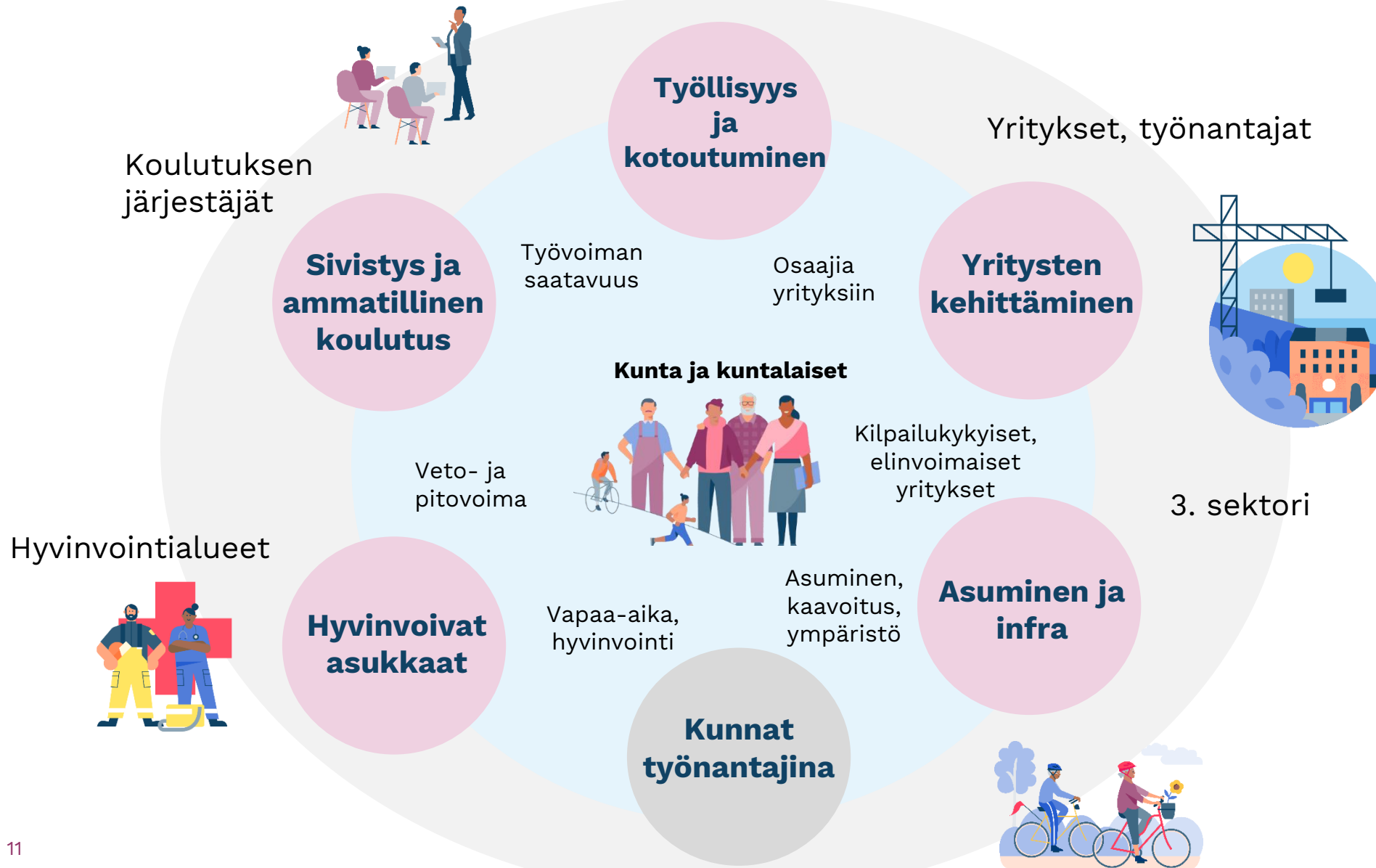
Havainnot aktivointiasteesta ja palveluista

- Palkkatukea korvattu kuntalisällä
- Palvelutilastoinnissa kehitettävää
- Palveluihin osoitettua rahoitusta on siirtymävaiheessa leikattu
- Laki ei joustaa tarpeeksi
- Muiden sektoreiden lainsäädäntö vaikuttaa
- Työttömyyden ennakoimaton kasvu vaikuttaa palveluiden järjestämiseen

Esimerkkejä paikallisista onnistumisista

- **Työnantajapalveluiden yhteistyö on lisääntynyt**
 - Yrityskäyntien määrä on kasvanut, joka myös parantaa ymmärrystä työvoimatarpeista sekä tukee piilotyöpaikkojen tunnistamista.
- **Työllisyyden ja osaamisen liitto**
 - Koulutuksenjärjestäjällä on oma erityinen roolinsa työllisyyden edistämisen ennakoitavuudessa. Yhteinen tavoite on asetettu ja yhteistyön lisääntyminen nähdään jo nyt osaavan työvoiman varmistamisessa.
- **Matalan kynnyksen palvelut**
 - Kuten Ohjaamo, on tunnistettu keskeiseksi osaksi alueellista palvelurakennetta. Ne vahvistavat sujuvia palvelupolkuja, tukevat varhaista ohjautumista palveluihin ja nuorten työnhakijoiden mahdollisuuksia työllistyä.
- **Tiedolla johtamisen mallit**
 - Paikalliset rakenteet ja mallit ovat vahvistuneet, mikä parantaa palvelujen kohdentamista ja päätöksentekoa.
- **Ylialueellinen yhteistyö vahvistaa työllisyyttä**
 - Yhteistyö on tiivistynyt johto- ja asiantuntijatasolla, mikä tukee yhteistä tilannekuvaa ja vaikuttavampia ratkaisuja.

Kuntaekosysteemi elinvoimaa edistämässä

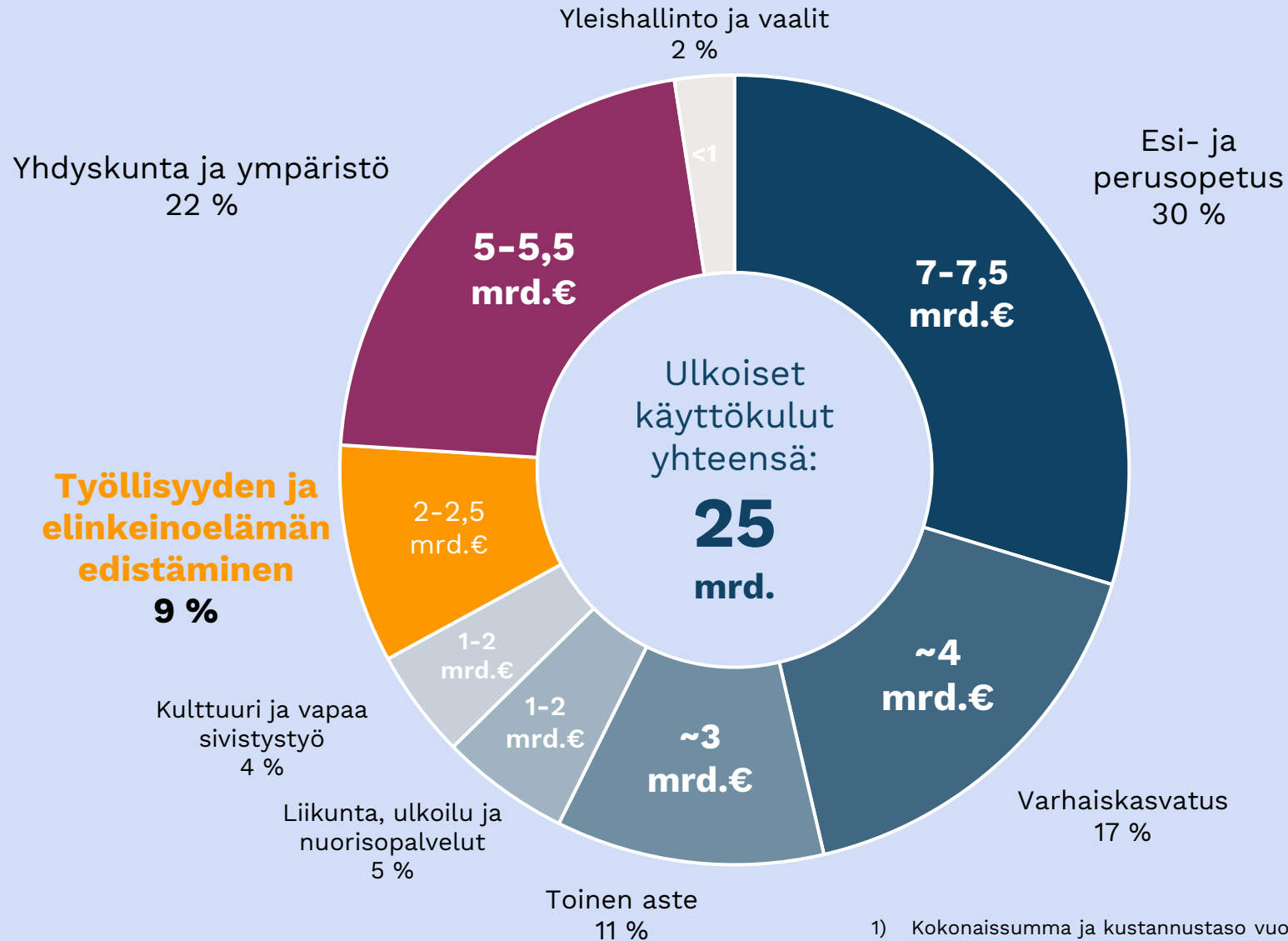

Työllisyys kuntatalouden silmin

Kehittämispäällikkö Mikko Mehtonen

Käyttökulut palveluittain 2025

Arvio käyttökuluista mrd.€

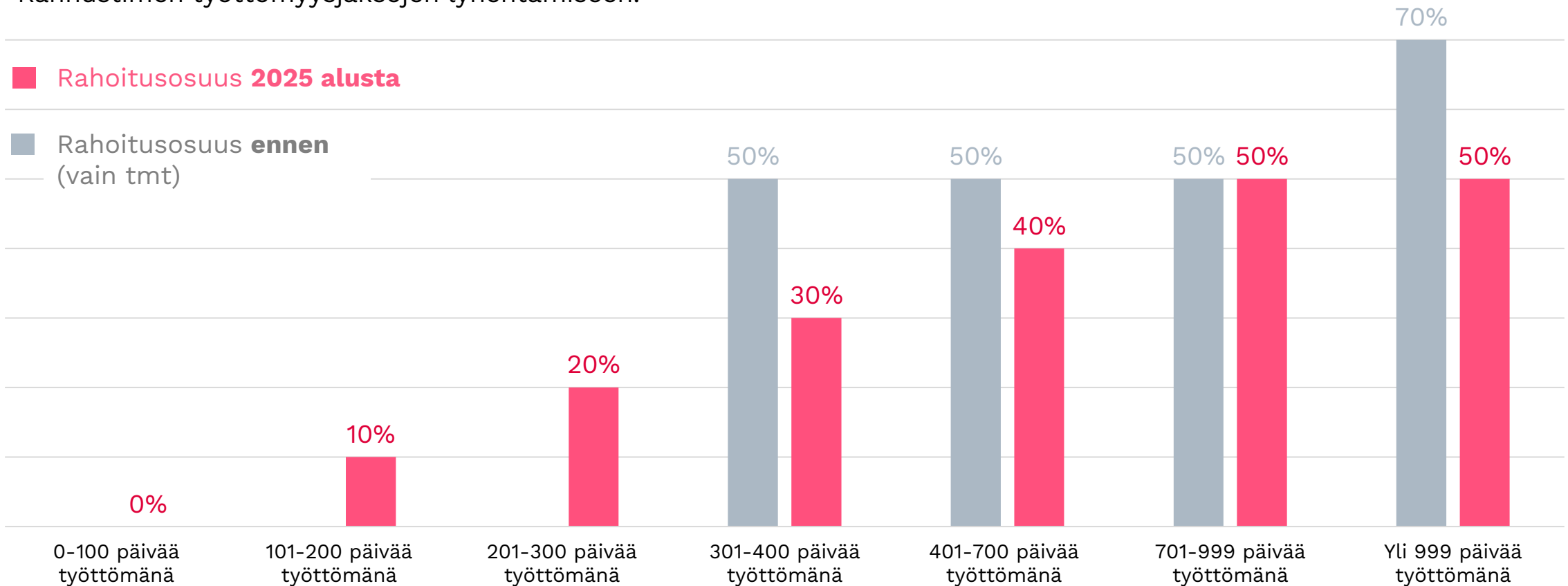

1) Kokonaissumma ja kustannustaso vuoden 2025 tilinpäätösarvioiden mukaan. Tehtäväkohtaiset osuudet arvioitu vuoden 2024 palvelukohtaisten käyttötaloustietojen perusteella. Vuoden 2025 palvelukohtaiset käyttökulut ovat käytettävissä kesällä 2026.

Työttömyysturvan kuntaosuuden määräytyminen

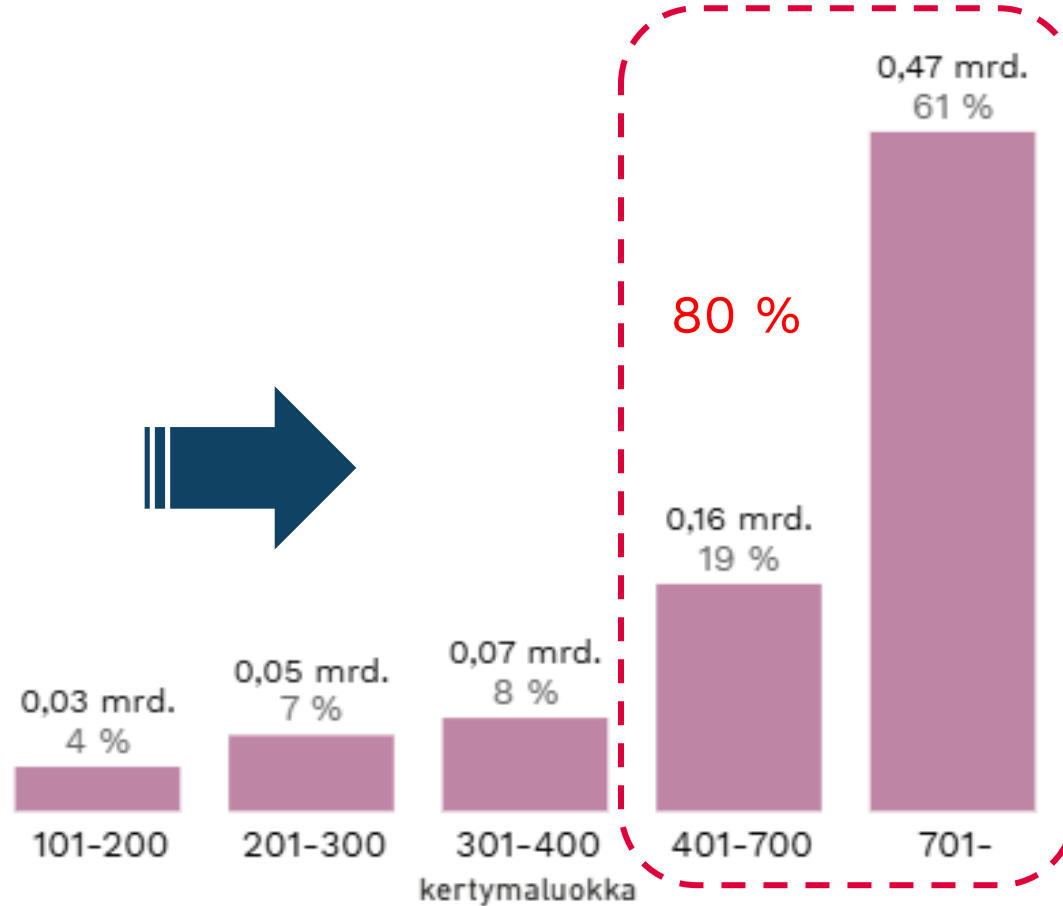
Ennen ja nyt

Työssäoloehdon täytyminen katkaisee laskurin.
Kannustimen työttömyysjaksojen lyhentämiseen.

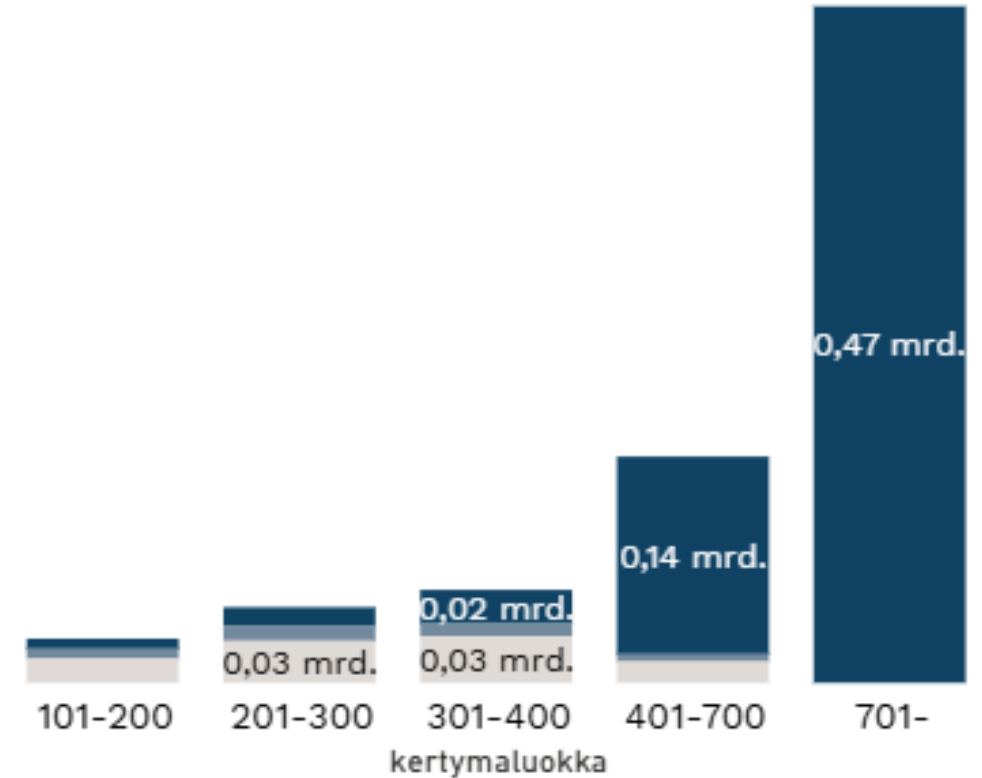
Työttömyysturvan kuntaosuudessa painottuu pitkäaikaistyöttömyys

Kuntaosuuden vuosikertymä 12/2025

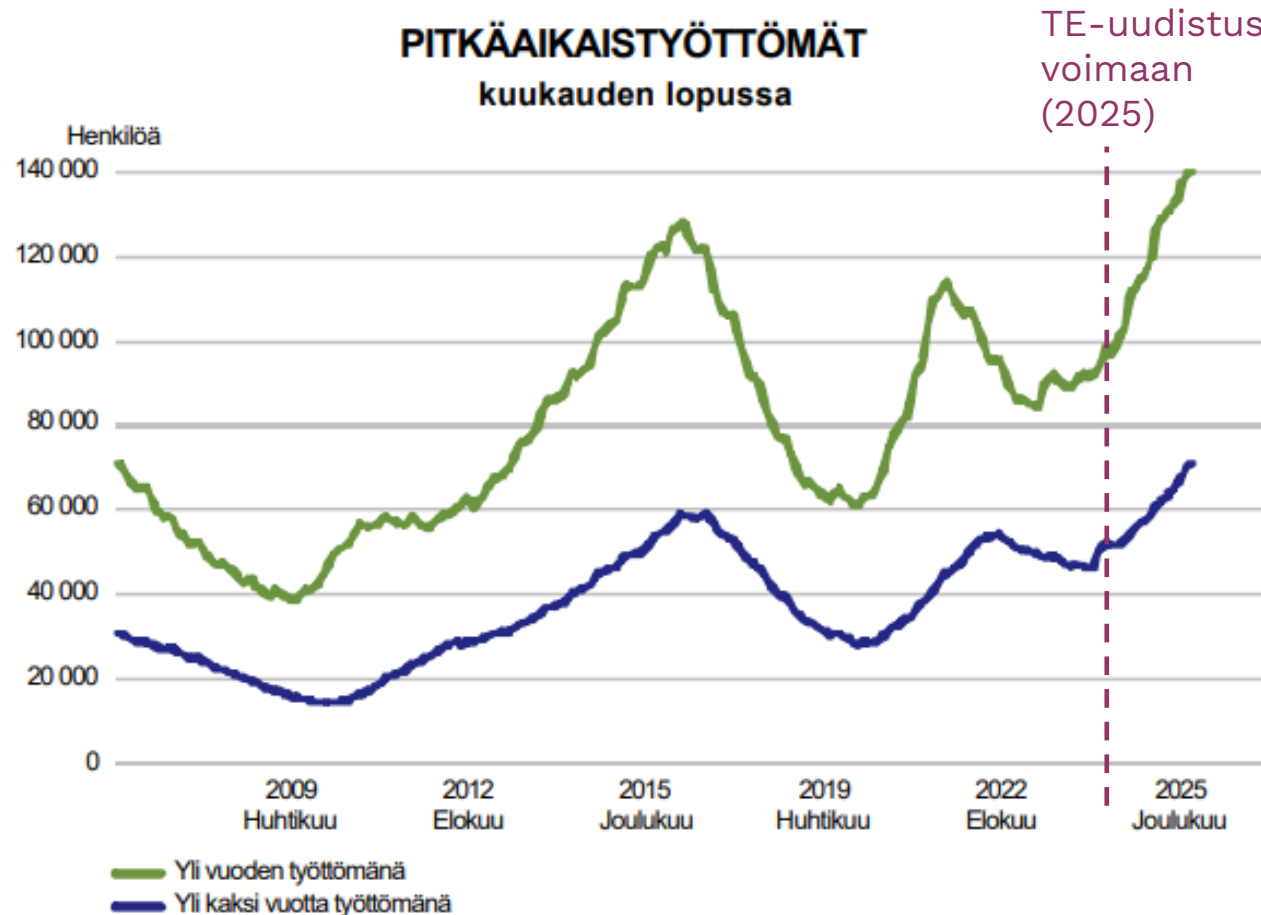

Kuntaosuuden vuosikertymä 12/2025

● Ansiopäiväraha ● Peruspäiväraha ● Työmarkkinatuki

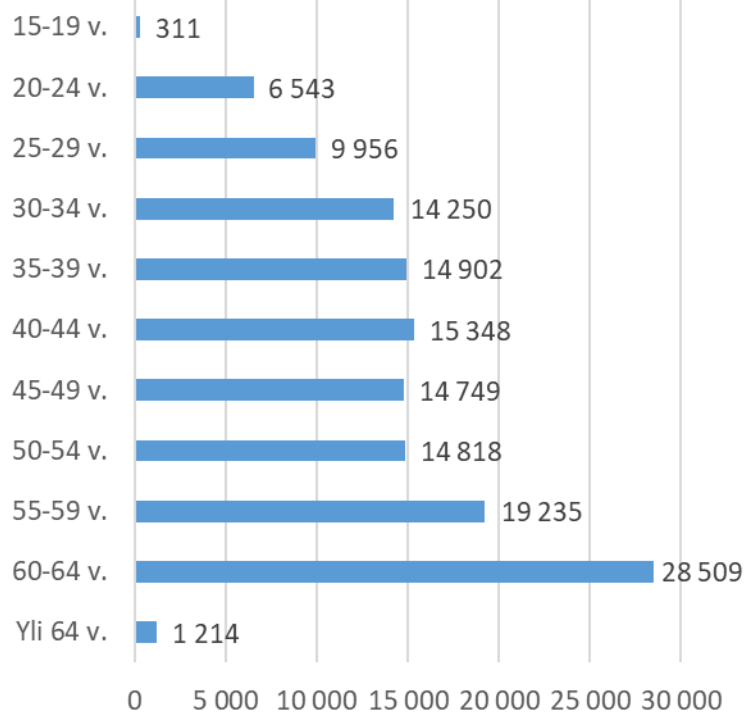
Pitkäaikaistyöttömyys haastaa TE-palvelut ja kuntien talouden

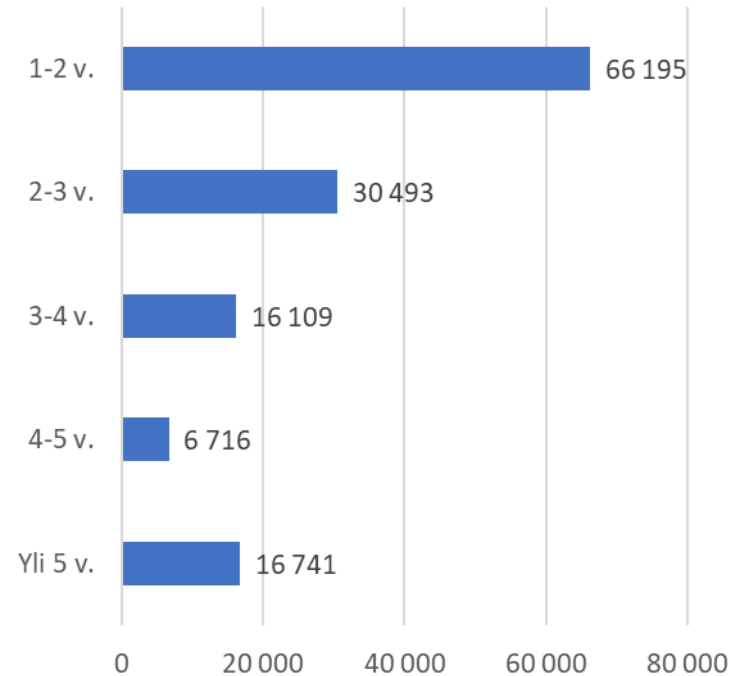
- Pidentynyt työllisyysjumi näkyy ennätyslukemiin nousseena pitkäaikaistyöttömyytenä
- Yli vuoden putkeen työttömänä olleita jo 139 800
 - Kasvua viime vuoteen 26 500
- Onko kunnilla työkaluja pitkäaikaistyöttömyyden hoitoon?

Pitkäaikaistyöttömien (hlöä) ikäjakauma ja kestot 2/2026

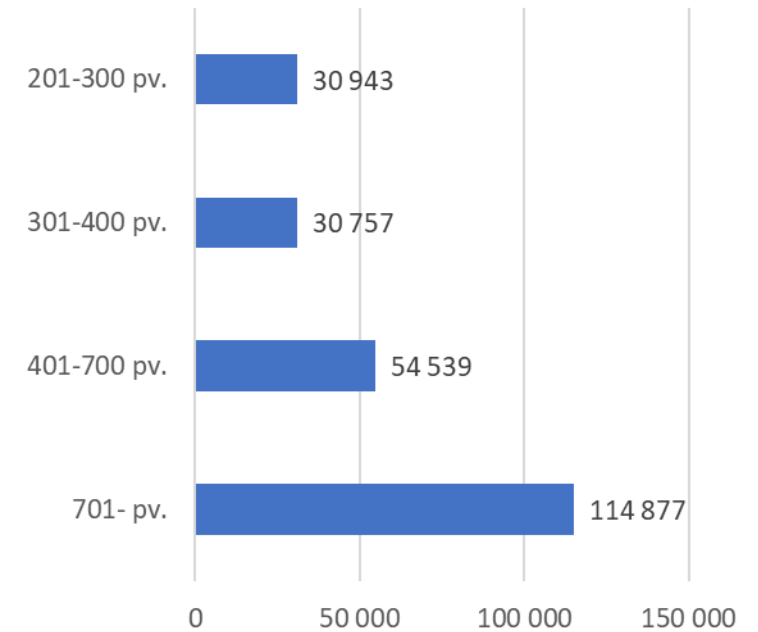
Pitkäaikaistyöttömät iän mukaan, koko maa

Pitkäaikaistyöttömät yhtäjaksoisen työttömyysjakson keston mukaan, koko maa

Työttömyysturvaa saavat pitkäaikaistyöttömät työttömyyspäivien kertymän mukaan, koko maa

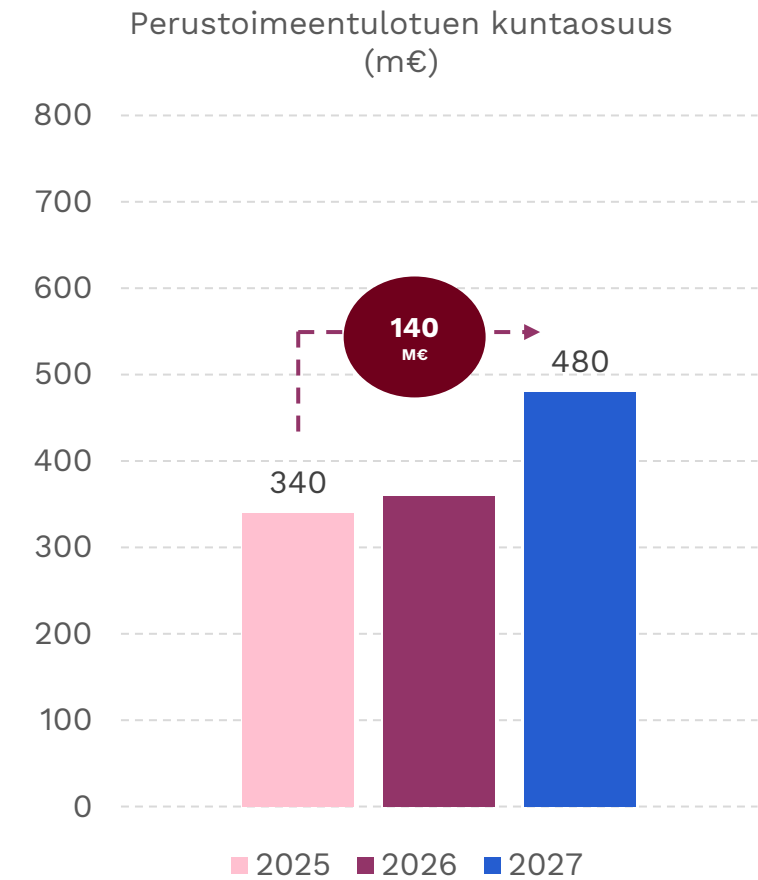
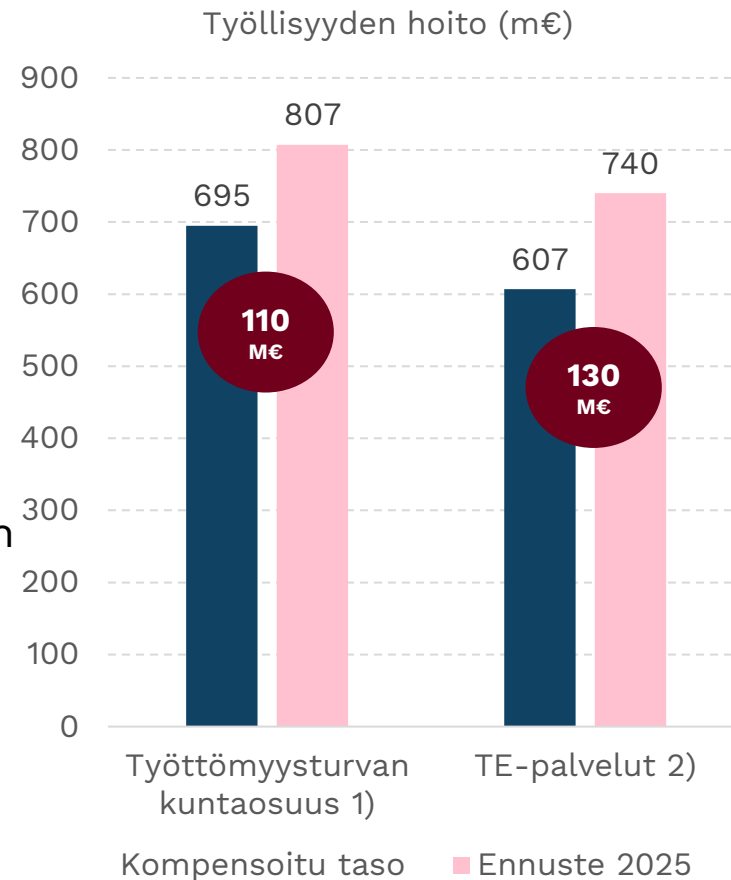
Työttömyys- ja toimeentulotuen tarve näkyy kuntien kuluissa

Vuoden 2025 kulut suhteessa kompensatioihin

- Työttömyysturvan kuntaosuus ylittää kompensoidun tason noin **110 miljoonalla**¹⁾
- TE-palvelu siirtyivät Kuntaliiton arvion mukaan noin **100 miljoonaa aliresursoituna**
 - Tilinpäätösennuste noin 130 miljoonaa enemmän kuin siirtynyt rahoitus²⁾
- Perustoimeentulotuen kuntaosuus kasvaa nykytilanteeseen verrattuna noin **140 miljoonalla**
- Työllisyyden hoidon ja toimeentulon lisäkulut kunnille yhteensä **300-400 miljoonaa**

1) Toteutuneet etuuskulut 781 + 25 miljoonaa vanhan järjestelmän viiveellä perittyjä maksuja

2) Työllisyysalueiden tilinpäätösennusteen mukaan. Summa pitää sisällään myös työllisyyden hoidon ei-lakisääteiset palvelut. Kunnilla on lisäksi omia työllisyyden hoidon palveluita jotka eivät näy tässä.

PTT-kuntaosuus peritään kahden vuoden viiveellä kunnilta.

Miten tästä eteenpäin?

Varatoimitusjohtaja Timo Reina

Pikaisia muutostarpeita jo kevään kehysriiheen

- ✓ Palkkatuki: sääntelyn väljentäminen, työssäoloehdon palauttaminen
- ✓ Sakkomaksut/aktivointi: määräaikainen helpotus sakkomaksuista kunnille liittyen työttömien osaamisen kasvattamiseen
- ✓ Kuntouttava työtoiminta: otetaan käyttöön työvoimapoliittinen avustus järjestöjen työllistämistoimiin

*Kuntaliitto tukee kuntia
TE-uudistukselle
asetettujen tavoitteiden
saavuttamisessa*

Ensi vaalikauden korjaustarpeita

- ✓ Sääntelyn vähentäminen ja palvelureformi: pelkkä tehtävän siirto kunnille ei vielä riitä, vaan tarvitaan myös palveluiden uudistamista
- ✓ Rahoitusmallin kannustavuuden tarkastelu: malli tulee uudelleen arvioida osana palveluiden/tehtävien uudistamista
- ✓ Hyvinvointialueille kannustimet (osuus sakkomaksuista) työkyvyn edellyttämien palvelujen tarjoamiseen
- ✓ KEHA-keskuksen roolin selkeyttäminen: rooli tukiprosessien ylläpitäjänä on tärkeä. Tiedon avoimuutta, määrää ja laatua on parannettava
- ✓ Oikeat asiakkaat oikeiden palvelujen ja etuuksien piiriin; kunnilla vastuu heistä, joilla on työ- ja toimintakykyä jäljellä

*Kuntaliitto tukee kuntia
TE-uudistukselle
asetettujen tavoitteiden
saavuttamisessa*

Huomioitavaa jatkoa varten

- Avainasemassa on siirtyminen valtion ohjaamasta mallista kunnan omaan, elinvoimaa tukevaan työllisyydenhoitoon.
- Kunnilla tulee olla riittävästi liikkumavaraa omien työllisyyspalveluidensa järjestämiseen, jotta ne voivat vastata joustavasti paikalliseen työttömyyteen. Työllisyyspalvelut on tärkeää rakentaa osaksi paikallista elinvoimapolitiikkaa. Yritysten tarpeiden ymmärtäminen ja palveluiden räätälöinti paikallisille työmarkkinoille on ratkaisevaa.
- Kasvanut työttömyys on lisännyt kuntien maksuvastuuta työttömyysturvasta oletettua enemmän.

Kuntien onnistuminen uudessa työllisyystehtävässä perustuu palveluiden tuomiseen lähemmäs asiakasta, elinvoiman edistämiseen ja tiiviiseen yhteistyöhön paikallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa!

Keskustelua ja kysymyksiä

Lisätietoja:

Timo Reina, puh. 040 555 8458

Mikko Härkönen, puh. 044 986 5114

Erja Lindberg, puh. 050 381 4096

Lassi Puonti, puh. 041 312 7186

Mikko Mehtonen, puh. 050 592 8986

www.kuntaliitto.fi/tyollisyystutka